

Beszámoló a Móra Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tevékenységéről, különös tekintettel az alapfokú művészetoktatásról.

„A zene célja nem az, hogy ítéletet mondjunk róla, hanem, hogy táplálkozzunk vele. A zene lelki táplálék és semmi mással nem pótolható. Aki nem él vele: lelki vérszegénységben él és hal. Teljes lelki élet zene nélkül nincs. Vannak a léleknek régiói, melyekbe csak a zene világít be.”

(Kodály Zoltán)

Legutóbb a 2009/2010-es tanévben számoltunk be az alapfokú művészetoktatásról az oktatási bizottság részére. 2010. júliusában leadtuk az évről érkező jegyzőkönyvet a mellékletekkel. Ennek egy részletét tartalmazta a 2011. április 18-i közös képviselőtestületi ülés jegyzőkönyve.

A költségvetés készítéséhez adatokat szolgáltatunk különböző bizottságoknak többek között az alapfokú művészetoktatásról is.

Ebben az anyagban tehát kicsit átszerkesztve ugyan, de olyan adatok jelennek meg, amelyeket már többféle változatban/adatszolgáltatásban/jelentésben/összesítésben nyilvánosságra hoztunk ill. dokumentáltunk.

„Történelmi visszatekintés”

Az elmúlt évtizedekben az iskolai innováció legalizálódását tapasztalhattuk sokféle kezdeményezés láttán. Az iskolák a lehetőségek bővülését kihasználva keresték önálló arculatukat. A 90-es években az új feladatok vállalása nem csupán a saját arculat kialakítása miatt vált fontossá a közoktatási intézmények számára. A gyereklétszám drámai csökkenése miatt is el kellett gondolkodni a „Hogyan tovább?”-ról. Egy tendencia indult el, ami az iskolák közötti versenyt is katalizálta. A szabad iskolaválasztás törvényben garantált jogát hirdetve e folyamat során talán nem is mindig ésszerűen - iskolák „ürültek ki”, mert különböző vonzó programok biztosításával a „gazdagabbak csábították, csalogatták” egyik iskolából vagy közeli településről a gyerekeket. A „versenyszellem ilyen módja” a demográfiai változásokból adódó kényszerű következményeket és a jogszabályi környezet átalakulását alapul véve együtt másfél évtized alatt átrajzolták a beiskolázási körzeteket.

A répcelaki Móra Ferenc Általános Iskola 1996-ban a névfelvétellel deklarálta nyilvánosan, hogy saját arculatot keres. Mondhatjuk azt, hogy ismét megpróbált újabb innovációs útra lépni. Innováció volt a nyolcvanas években a diagnosztikus mérés kipróbálása, a testnevelés tagozat indításának ötlete, ami hat évet élt meg.

A múlt század végén, a 90-es években sok településen jött létre önálló alapfokú művészetoktatási intézmény. Ezt a folyamatot érzékelve merült fel az igény, hogy Répcelakon, egy városi címre törekvő településen, ahol a kulturális kínálat viszonylag egysíkú volt, ahol még feladat volt a kultúra iránti igény felkeltése is, ahol a község, a lakosság kevés hagyománnyal rendelkezett, kevés volt az igényes műsort biztosító amatőr csoport, ott hasznos lenne művészeti oktatás. A településen már a 70-es évek óta volt zenetanítás. A 90-es évektől a sárvári zeneiskola kihelyezett tagozatot működtetett itt.

2000 őszétől elindult három ágazatban az alapfokú művészetoktatás.

Mik voltak a célok, a várt pozitívumok?

Fenntartói oldalról

- *a beiskolázási körzetet, a tanulólétszámot növelheti*
- *a szülők szívesen fogadják*
- *az értékteremtést segíti: a külvilágra és az egyénre gyakorolt hatással*
- *a feltételek részben adottak*
- *nem önálló intézményként költségtakarékosabb*

- a kihasználtságot, a gazdasági hatékonyságot fokozza
- szolgáltatások körét minőségileg bővíti
- a szabadidő hasznos eltöltését segíti
- színvonalas programok az intézményben
- a település arculatát színesíti

az iskola szemszögéből

- Erősödjön az iskola nevelő - oktató szerepe!
- Legyen több foglalkoztatási lehetőség a pedagógusok számára!
- Az áttanítás a horizontális tanulást, az iskolák közti együttműködést és az erőforrásokkal való jobb gazdálkodást is segítheti.
- Kapjon nagyobb szerepet a művészeti nevelés!
- Akik elmélyültebben szeretnének foglalkozni a művészetekkel, azoknak legyen erre lehetőségük!
- Tehetséggondozás.
- Hátrányos helyzetűek esélyegyenlősége (kistelepülésen élők)
- A versenyeredmények, a színvonalas műsorok az iskola hírnevét erősítik.

A tantestületnek körülbelül a harmada kifejezetten örült az új kezdeményezésnek, lehetőségeket, minőségi fejlődést láttak az alapfokú művészetoktatás bevezetésében. Örültek, hogy olyan lehetőségeket kapnak a Répcelakra járó gyerekek, ami eddig főként a nagyobb városok gyermekeinek adatott meg.

Idővel a passzív ellenállók soraiban is tapasztalhattunk pozitív változást. A vélemények változását olyan körülmény is befolyásolta, hogy az általános iskolában csökkent a tanulók kötelező óraszám, és ezzel egyidejűleg a művészeti tantárgyak időkerete is. A művészeti iskolában sokféle lehetőség rejlik: Közösségformáló ereje a művészetek tanulásának, művelésének nagy jelentőségű. Mindezek mellett fejlődik a diákok érzelmi és értelmi befogadó képessége, kreativitása, figyelemmegosztása, koncentráció képessége...

A személyi feltételek megteremtése évről évre komoly feladat.

A fiatal tanárok ill. tanárjelöltek ugyanis a kijárást egy-két évre vállalták, amíg lakóhelyükhöz közelebb nem találtak megfelelő állást. A 2004-2005-ös tanév volt az első, amikor a zeneiskolában minden tanár végzett pedagógus volt. A művészeti iskola indításával nem változott az igazgatóhelyettesek száma. A művészetoktatás tanügyi irányításában a tagozatvezetőre közel annyi feladat hárult, mint az igazgatóhelyettesekre.

Néhány számadatot szeretnénk ismertetni az előző tanévek statisztikáiból.

2001 szeptembertől indult Uraiújfaluban a kihelyezett tagozat. Évről évre új hangszerekkel, kottákkal bővült eszköztárunk, könyvtárunk. A létszám 2001. októberében az előző évit majdnem 20 %-kal meghaladta. Répcelak: 95 fő, Hegyfalu: 40 fő, Beled: 14 fő, Uraiújfalu: 8 fő.

2002. Tényleges létszám: 170 fő

Répcelak: 104 fő Hegyfalu: 44 fő Beled: 15 fő Uraiújfalu: 7 fő

Naplók szerinti létszám: 199 fő

Zene: 103 fő néptánc: 74 fő képzőművészet: 22 fő

2003/2004-es tanév:

A művészeti iskolában tanulók száma harmadik éve 170 fölött van.

A művészeti iskola első 5 évében Répcelakon is megpezdült egy kicsit a kulturális élet. (Városi cím, civil szervezetek alakultak a művészetek támogatására is...) Ez kedvezett a mi működésünknek. A kiállítás megnyitókön, állami, önkormányzati... ünnepélyeken mindig kapunk szereplési (bemutatkozási) lehetőséget.

A 2006/2007-es tanév végéig volt ennyi feladatellátási helyünk.

2007 szeptemberére a tanulói létszám lényegesen csökkent, 4 év alatt 70 fővel. (105 fő) Oka nemcsak a beledi telephely megszűnése. Csökkent a létszám minden oktatási helyszínen. Személyi változások miatt is, és azért is, mert a tanulók a kötelező iskolai foglalkozások után nem szívesen vállalnak további feladatokat, rendszeres elfoglaltságot. Sem sportolni, sem versenyekre készülni nem szeretnek olyan arányban, mint korábban. A motiválatlanság, a számítógép és a tv, a videó csábítása miatt a sokkal hasznosabb időöltésekről leszoknak, lemondanak. Az általános iskolában is nagyon nehéz feladat a tanulásra ösztönzés, annak elérése, hogy tudjanak egy szép célért erőfeszítéseket tenni.

2007 őszén megszűnt a beledi, 2008 őszén a hegyfalui tagozat az alapfokú művészet-
oktatásban.

2007-ben 557 ezer Ft pályázati támogatást kaptunk az alapfokú művészetoktatásra. 2008 őszén művészeti tagozatunknak 82 tanulója volt, közülük 9 tanuló hátrányos helyzetű. Ez az újabb létszámcsökkenés a telephely-megszűnéssel indokolható. A székhelyen a tanulói létszám az eltelt 10 év alatt lényegesen kisebb arányban csökkent, mint az általános iskolai létszám.

Az alapfokú művészetoktatásban Répcelakon a 2009/2010-es tanévben a 10. tanévet indítottuk!

A tanulókról

2009. október 1-én a művészeti tagozat létszáma: 84 fő.

Zenei ágazatban: 10 tanszakon 58 tanuló kezdte meg év elején tanulmányait, ebből 5-en Uraiújfaluban. A legnépszerűbb tanszak a **furulya**. Igen színvonalas a furulya-oktatás iskolánkban, a csepregi fesztivál egyik zsűritagja tréfásan répcelaki furulyaakadémiának nevezte a tanszakot.

Alapfokú művészetoktatásban részesülő tanulók létszáma tanszakonként (2010. szeptember 1.)

RÉPCELAK	88 fő		
Zenei ágazat	57		
Hangszeres zenét tanulók	54		
gitár	9	zongora	7
hegedű	6	furulya	17
szintetizátor	1	fuvola	5
ütő	5	trombita	4
szolfézs	49	URAIÚJFALU	5 fő
kamarazene köt	5	szintetizátor	1
zeneirodalom	8	furulya	4
Képző-iparműv.			
grafika	25		
Táncművészet			
Néptánc	9		

A pedagógusokról

9 fő tanít a művészeti iskolában, ebből 2 fő főállású zene tanár. A képzőművészetet tanító pedagógus munkaköre osztott munkakör: részben az általános iskolában, részben az alapfokú művészetoktatásban vannak a kötelező órái. 1 fő határozatlan időre kinevezett tanár nő szülei szabadságon van. Helyettesítésére határozott időre alkalmaztuk a zongoratanárnőt. Megbízási szerződéssel látják el feladatukat a fafúvós és rézfúvós kollégák, valamint a néptáncsoport vezetője. A szakos ellátás a tantárgyfelosztásnak megfelelő. Minden tanévkezdéskor óriási feladat egyes tanszakokra szakképzett oktatót találni, felvenni.

Események, szereplések, versenyek, pályázatok, eredmények:

Az utóbbi években nagy sikerük volt azoknak a hangversenyeknek, melyeket nemcsak a zeneiskolásoknak szerveztünk. Jövőre ezeket is szeretnénk megtartani, mely hangversenyekkel a szépre, jóra nevelést segítenénk elő. Ne csak az erőszakot, rosszat tapasztalják meg a gyerekek (pl.: sajtó, média, internet), hanem a másik oldalt is.

A képzős gyerekeket és tanárukat illeti dicséret, azért a sok szép dekorációért, amivel termeink, közösségi tereink falait díszítik. Elmondhatjuk, hogy a művészetis gyerekek nagyon lelkesek és aktívak. Örülnénk, ha munkájukat, teljesítményüket jobban elismernék a többiek. Ez sok pluszt adhat a művészetiskolásoknak, sikerélményt elsősorban. Ezért is próbálkozunk olyan programokkal, amelyekbe bevonjuk azokat is, akik nem járnak a művészeti iskolába (reneszánsz programok, Haydn Emlékév, Erkel Emlékév, idén a Liszt Emlékév rendezvényei...) Ezek lebonyolításához pályázatokon szoktunk támogatást nyerni.

Az osztályműsorokban is kapnak szereplési lehetőséget a művészetisek. Örömteljes dolog, hogy vizsgakoncerteken is többen megjelennek az általános iskolában tanító tanárok közül is. Tanévenként 40 - 50 rendezvényen szerepelnek a művészetis tanulók. Átlagban minden zenész 3 - 4-szer lép fel, a grafika tanszakosok pedig szinte valamennyien több pályázatra is (pl.: Emberséggel az állatokért kiállítás, Esélyegyenlőség mindenkinek!, Európa az iskolában, Környezetvédelem...) készítenek alkotásokat. A 2010-es évben néptáncsoportunk is több iskolán kívüli programon is fellépett.

Sokan tudják már, hogy az iskolának vannak évről évre ismétlődő rendezvényei: Hangverseny a Zene Világnapja tiszteletére az evangélikus templomban, Adventi hangverseny a katolikus templomban, farsangi jelmezes hangverseny az iskolában. Sokszor színesítjük az Idősek Klubja ünnepségeit, és évente 6 - 8 alkalommal a Répce Galériában a kiállítás-megnyitón a mi tanítványaink szép muzsikája szól. Két testvériskolánkban, a felvidéki Marcelházán és az erdélyi Szentábrahámon is vendégszerepeltek zenészeink. Évente többször szerepelnek iskolásaink a környékbeli településeken szóló műsorszámokkal, kamaraművekkel, és egyre többször tanár - diák közös produkcióval. Annak is sokan örülhetnek, hogy művésztanáraink is sok fellépést vállaltak már Répcelakon.

Minden évben részt veszünk a Sistrum Regionális Zeneiskolai Versenyeken, a Répce menti Diákok Találkozásán Csepregen. Ezek a megmérettetések több tanulónk volt díjazott. Művészeti szakközépiskolába indulásunk óta 8 tanévben nyert felvételt diákunk.

Az alapfokú művészeti intézmények 2007. évi minősítési eljárása során minősített intézmény címet kaptunk. A zongora, szintetizátor, hegedű, furulya, gitár, fuvola, klarinét, ütő, kamarazene és néptánc tanszakokat kiválóra minősítette a bizottság. Ez a következő 5 évre a működési engedélyt, a teljes normatíva igénylését jelenti.

A művészeti iskolák állami normatív támogatása reálértéken évről évre csökkent. Induláskor az iskola költségvetésében az alapfokú művészetoktatás könnyítést jelentett, hiszen egyes szabadidős tevékenységekhez így a ráfordításnál nagyobb normatív bevételt könyvelhettünk el. 2005 óta emelkedtek a térítési díjak. Nem tudjuk egyértelműen megítélni, hogy a létszám

alakulására ez pontosan milyen hatást gyakorolt, mivel a művészeti tanulók létszáma nem csökkent.

Aki az egyes tanévek pedagógiai munkájának elemzését részletesebben szeretné megismerni, a gesztorönkormányzat és az iskola irattárából kérheti a tanévzáró értekezletek jegyzőkönyvét áttanulmányozásra.

Művészeti oktatás pénzügyi háttere

2006.	zenei normatíva	90 fő x 105.000 Ft	=	9.450.000 Ft
	képző-tánc csoportos normatíva:	44 fő x 59.000 Ft	=	2.596.000 Ft
			összesen:	12.046 000 Ft

létszám: 152 fő	Uraiújfalu	15 fő
	Répcelak	76 fő
	Hegyfalu	42 fő
	Beled	19 fő

szülői befizetés	1.149 e Ft
kiadás:	17.576 e Ft

2007.	zene	9.380.000 Ft	
	képző	1.945.000 Ft	összesen: 11.325 000 Ft

létszám: 147 fő	Uraiújfalu	12 fő
	Répcelak	67 fő
	Hegyfalu	46 fő
	Beled	22 fő

szülői befizetés/térítési díj	1.098 e Ft
tényleges kiadás:	17.171 e Ft 4 fő

2008.	zene 65	4.550.000 Ft	
	képző 33	880.000 Ft	
	zene II.	935.000 Ft	
	képző II. teljesítm.mutató	170.000 Ft	Összesen: 6.535.000 Ft

létszám: 103 fő	Uraiújfalu	7 fő
	Répcelak	71 fő
	Hegyfalu	25 fő

szülők befiz.	837 e Ft
tényleges kiadás	14.456 e Ft 3 fő

2009.	zene 57	3.056.000 Ft	
	képző 24 telj.mut.	509.000 Ft	
	zene (minősített)	2.859.500 Ft	
	képző (minősített)	472.000 Ft	6.896.500

létszám: 84 fő	Uraiújfalu	8 fő
	Répcelak	74 fő

szülők befiz. 787 e Ft
 tényleges kiadások 11.812 e Ft 3 fő

2010. zene 57 2.820.000 Ft
 képző 23 telj.mut. 470.000 Ft
 zene (minősített) 2.559.300 Ft
 képző (minősített) 410.667 Ft összesen: 6.259.900

létszám: 91 fő (ebből 5 fő Uraiújfaluban)
 szülők befiz. 784 e Ft
 összes kiadás (nyers adat) 10.338 e Ft

Gyermekek száma:

zenei ág. 62, ebből kéttanszakos: -
Összesen beíratkozott: 93 fő (ebből két főre nem jár normatíva)
 képzőműv.ág. 25, ebből zenei ágazatra is: 2 diák;
ebből Uraiújfaluban: 5 fő
 néptánc: 10 fő jár, ebből zenei ágazatra is: 1 fő; képzőre is: 1 fő

Hogyan változott a művészeti oktatás normatívája az elmúlt években? (ezer Ft/fő)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Zeneművészeti ág	65	69	100	105	105	105	70	84	103,8	94,4	99,3
Képző- és iparműv., táncművészeti ág	48	50	66	68	59	59	26,7	31	40,8	38,2	40,8

Művészeti oktatás tervezett költsége 2011. év

Rendszeres bér

Csőszné B E + Rácz E + Tanda I tervezett bére 477.300 x 12 hó = 5.727.600

Nem rendszeres

helyettesítés, túlóra ~ 300
 egyéb juttatás 3 x 5.250 x 12 = 189
 önkéntes nyb. 3 x 1.000 x 12 36
 közlekedési költségtérítés 337
 (Gergely Virág Emese, Vajda András, Morvay András,
 Donyec László, Cserey Anna , Tanda Ibolya)

Étkezési hozzájárulás ~ 3 fő x 7.800 x 12 hó 281
 Egyéb költségtérítés 6
 Nem rendszeres juttatás összesen: 1.149

Megbízói díj 801
 Morvay András, Pálffy Zsuzsanna, Cserey Anna

Járulék 1.954

Dologi kiadás ~ (nyomtatvány, útiköltség...) 100
Σ kiadás 9.732

Bevétel

normatíva:	5.013.332
	<u>2.141.534</u>
	7.154.866
szülői befiz.:	<u>780.000</u>
	7.934.866

Kiadás 9.732 (rezsi költségek nélkül)

Bevétel 7.935

Önkormányzati támogatás: 1.797 ezer Ft.

Befejezésül

A 10 éves jubileum is számvetésre készítetett bennünket. Megérte? Van jövője? Kell-e változtatni? Hogy látjuk mi bentről, és miként vélekedik a külső szemlélő?

Egy oktatási intézmény értékelésének akkor van értelme, ha a pedagógiai eredményeket a pedagógiai programban megfogalmazott célokhoz viszonyítja, ha igazolható a pedagógiai hozzáadott érték, és ha ez az értékelés fejlesztő hatású, biztosítja az intézményi önfejlesztést.

Mérhető tendenciák, értékelési szempontok iskolánkban

- műsorokon részvétel, szereplések, felkérések száma
- beszámolókon, vizsgákon a teljesítmény alakulása
- sok becsületes, tisztességtudó, segítőkész, szorgalmas, példás magatartású diákunk
- tárgyi feltételeink javultak, a minősítés során megállapítást nyert, hogy az alapkövetelményeknek megfelelő
- eszközellátottságunk jó, vannak jó minőségű hangszereink, melyeket megbecsüliünk /ezeket sokszor kölcsönkérték ismert művészek előadásaihoz városunkban ill. a környékén/
- tanulmányi átlagok, mulasztások
- tendenciák elemzése a statisztikákból
- pozitív változások felerősítése
- társadalmi, közösségi szerepvállalás (a pedagógusok egyéb vállalásai)
- negatív hatások elleni cselekvés (becsülje mások teljesítményét, reális önértékelés...)
- munkaterv megvalósítása
- programok előkészítésének, lebonyolításának minősége
- továbbképzések hasznossága
- felvételi eredmények
- külső ellenőrzések tapasztalatai
- versenyeredmények, pályázati sikerek
- Többször jelentek meg híradások, cikkek iskolánkról a helyi és a megyei lapban.
- A sikeres szereplésekről oklevelek tanúskodnak. A műsorokról videofelvétel, a szereplőknek emlékül fénykép készül

Miért lett sikeres?

- ✓ a feltételek részben adottak voltak
- ✓ a feladat nem megoldhatatlan az iskola/önkormányzat részére
- ✓ a fajlagos költséget egyes területeken csökkentti
- ✓ a programkínálat jobb
- ✓ új pályázati lehetőségek adódtak az iskola részére
- ✓ a művészeti iskola eszközállománya is több célra használható
- ✓ van már előzménye (pl.: egy jól működő szakkör, csoport)
- ✓ más intézmények tapasztalataiból is tanultunk (az íratlan szabályok, szokások)

Kodály gondolata tanács és magyarázat a további működtetéshez. Ne éljen „lelki vérszegénységben” a felnövekvő generáció, és gyógyítsuk a szép muzsika által, a tánc- és a képzőművészet erejével, eszközeivel, az általuk megszerezhető élményekkel a lelkeket!

A statisztikák szerint azok a tanulók, akik valamilyen művészeti tevékenységgel, akár zenével, tánccal vagy képzőművészettel foglalkoznak, a többi tárgyból is jobban, könnyebben teljesítenek. Így elmondhatjuk, hogy a zeneórák nem vesznek el időt a tanulástól, sokkal inkább plusz energiákat adnak mellé.

Mozgalmas éveket tudhatunk magunk mögött. A sok-sok fellépés, pályázat, verseny, fesztivál kihívásának maximálisan eleget tettek tanulóink és tanáraink is. Emellett rendszeres tanítás folyt, hiszen az évfolyamok követelményeinek a beszámolókon kellett eleget tenni. Jó érzés hallani, látni a félévi, év végi vizsgákon a fejlődést.

Köszönjük mindenkinek a munkát, aki akár az intézményen belül, akár fenntartóként, akár magánszemélyként, művészetpártolóként segített.

Répcelak, 2011. április 18.

Szoporyné Szabó Piroska sk
igazgató

Rác Eszter sk.
tagozatvezető

Alapfokú művészetoktatásban részesülő tanulók létszáma tanszakonként, évfolyamonként (2009. szeptember 1.)

RÉPCELA K	összesen	előképző		a l a p f o k						
		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	
Zeneművészet										
gitár	6			1	3	1	1			
zongora	7			2	3	2				
furulya	15			1	4	4	6			
fuvola	4			1		3				
klarinét	2					2				
hegedű	5			2		1				2
szintetizátor	6			4	2					
ütő	4			1	3					
trombita	4			4						
Szolfézs főtárgy	2		2							
Szolfézs kötelező	51		2	3	11	9	11	8	2	5
kamarazene és kórus kötelező	2	2								
Képző-iparművészet										
grafika	19			3	5	8	3			
Táncművészet										
Néptánc	9			9						

URAIÚJFALU	osztály	
hangszer	1.	2.
szintetizátor	1	1
furulya	3	
szolfézs	5	

Összesen beiratkozott:

Székhelyen: 79 fő

Uraiújfaluban: 5 fő

Gyermekek száma:

Répcelak: zenei ág. 55 növendék. Közülük idén senki sem tanul két hangszeren főtárgyként

képzőműv.ág. 19 diák, ebből zenei ágazatra is: 2 diák;

néptánc: 9 fő, ebből zenei ágazatra is: 1 fő; képzőre is: 1 fő